

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

Н.М. Стефанишин

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
В КРАЇНАХ ЄС

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
для підготовки до семінарських занять
студентів денної форми навчання

Івано-Франківськ, 2022

Затверджено на засіданні кафедри цивільного права навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (протокол №10 від 26 травня 2022 року).

Затверджено на засіданні Науково-методичної ради Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (протокол №5 від 30 червня 2022 року).

Рекомендовано до друку Рішенням Вченої ради навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол №2 від 03 листопада 2022 року).

Рецензенти:

Схаб - Бучинська Тетяна Ярославівна

кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені В.Стефаника

Зінич Любомир Васильович

кандидат юридичних наук, викладач кафедри конституційного, міжнародного та адміністративного права навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені В.Стефаника

С 20 Стефанишин Н.М. Правове регулювання інтелектуальної власності в країнах ЄС. Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять студентів денної форми навчання. Івано-Франківськ: Навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2022. 33 с.

Методичні вказівки розроблені на основі навчального плану Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника і призначені для підготовки до семінарських занять з навчальної дисципліни «Правове регулювання інтелектуальної власності в країнах ЄС», підготовки до здачі заліку. У посібнику викладені завдання до семінарських занять з навчальної дисципліни «Правове регулювання інтелектуальної власності в країнах ЄС», які включають короткі методичні рекомендації, що полегшать підготовку до занять, переліки питань, які виносяться на обговорення на занятті, контрольних питань для перевірки знань, практичних завдань.

Методична розробка призначена для студентів, аспірантів, викладачів.

ББК 67.9 (4УКР)310

© Стефанишин Н. М., 2022

© Навчально-науковий

юридичний інститут

Прикарпатський національний

університет імені

Василя Стефаника, 2022

ЗМІСТ

<i>ПЕРЕДМОВА</i>	4
<i>ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</i>	6
<i>СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ</i>	8
<i>ТЕМА №1. Загальна характеристика правового регулювання відносин в країнах ЄС</i>	8
<i>ТЕМА №2. Забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності в країнах ЄС</i>	10
<i>ТЕМА №3. Правова охорона авторського права та суміжних прав в країнах ЄС</i>	13
<i>ТЕМА №4. Патентне право ЄС</i>	16
<i>ТЕМА №5. Правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг в країнах ЄС</i>	20
<i>ТЕМА №6. Правова охорона інших об'єктів права інтелектуальної власності в країнах ЄС</i> ..	25
<i>СПИСОК ДЖЕРЕЛ</i>	29

ПЕРЕДМОВА

Визначальною тенденцією останніх десятиліть є процеси світової та регіональної інтеграції, що призвели до зміни традиційної ролі національних держав та усвідомлення потреби в заснуванні більш крупних (наднаціональних, наддержавних) форм політичних союзів, здатних управляти суспільством у масштабах вже не однієї країни, а цілого регіону чи континенту, особливе місце серед яких займає Європейський Союз (ЄС). Відокремившись від міжнародного права, право ЄС не злилося повністю й з внутрішньодержавним (національним) правом, а виступає як самостійна правова система зі своїми джерелами, формами правотворчості та правозастосування, специфічними механізмами захисту правових норм від порушень. Останнім часом спостерігається активізація розвитку правової системи ЄС у галузі приватного права, зокрема, у сфері правової охорони інтелектуальної власності. Наразі відбувається формування європейського приватного права («європеїзація» приватного права країн-членів ЄС), що обумовлено метою створення та функціонування спільного ринку. В національних правових системах країн Європи регулюванню суспільних відносин у сфері інтелектуальної власності приділяється значна увага. Водночас нині ані універсальні міжнародні договори, ані виключно національно-правове регулювання у сфері інтелектуальної власності не можуть забезпечити ефективність правової охорони результатів інтелектуальної творчої діяльності. У зв'язку з цим дедалі більшого значення набуває новий регіональний інтеграційний правовий механізм регулювання зазначених відносин. Право інтелектуальної власності ЄС є новою галуззю права ЄС, що останнім часом досить інтенсивно розвивається та втілює правовий досвід країн-членів ЄС у сфері правової охорони інтелектуальної власності, для яких стандарти права ЄС були важливим чинником розвитку національного законодавства та оцінки ефективності реалізації відповідних прав.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Правове регулювання інтелектуальної власності в країнах ЄС» є поглиблення та формування системи знань у студентів щодо визначення передумов становлення та розвитку правового регулювання відносин інтелектуальної власності у країнах ЄС, розкриття особливостей механізму уніфікації та гармонізації правової охорони інтелектуальної власності у країнах ЄС, встановлення тенденцій розвитку правового регулювання відносин інтелектуальної власності, під впливом яких формується право інтелектуальної власності ЄС, а також з'ясування змісту правових норм, що становлять систему права інтелектуальної власності ЄС.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Правове регулювання інтелектуальної власності в країнах ЄС» є науковий аналіз джерел регулювання відносин в сфері права інтелектуальної власності в країнах ЄС, забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності в країнах ЄС, а також, особливості правового регулювання відносин, що пов'язані з окремими об'єктами права інтелектуальної власності загалом.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати :

- загальні положення про систему прав інтелектуальної власності в країнах ЄС;
- систему міжнародних договорів, директив, що здійснюють правове регулювання відносин у сфері прав інтелектуальної власності;
- правові норми, що регулюють відносини в сфері інтелектуальної власності за законодавством країн ЄС;
- систему об'єктів прав інтелектуальної власності та особливості надання їм правової охорони в країнах ЄС;
- особливості здійснення прав інтелектуальної власності;

- систему державних органів та громадських організацій, що здійснюють охорону прав інтелектуальної власності;
- форми та способи захисту прав інтелектуальної власності за європейським законодавством..

вміти:

- вільно володіти поняттями і категоріями права інтелектуальної власності;
- самостійно аналізувати і застосовувати норми права інтелектуальної власності в процесі практичної роботи за юридичною спеціальністю;
- здійснювати тлумачення правових норм права інтелектуальної власності;
- узагальнювати практику реалізації окремих норм права інтелектуальної власності та робити відповідні висновки;
- формувати висновки щодо різних правових систем та інститутів для розробки пропозиції щодо гармонізації та раціональної адаптації законодавства України до права ЄС.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Загальна характеристика правового регулювання відносин в країнах ЄС.

Гене́за правового регулювання відносин інтелектуальної власності в країнах ЄС. Поняття та правова природа права інтелектуальної власності в країнах ЄС. Ознаки права інтелектуальної власності в ЄС. Система та місце права інтелектуальної власності у наднаціональній правовій системі ЄС. Джерела права інтелектуальної власності в країнах ЄС.

Тема 2. Забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності в країнах ЄС.

Поняття та зміст майнових прав інтелектуальної власності в країнах ЄС. Особисті немайнові права інтелектуальної власності за законодавством європейських держав. Поняття захисту прав інтелектуальної власності. Способи та форми захисту прав інтелектуальної власності за законодавством країн ЄС та міжнародним європейським законодавством загалом.

Тема 3. Правова охорона авторського права та суміжних прав в країнах ЄС.

Поняття та зміст авторського права за законодавством країн ЄС. Функції і принципи авторського права. Джерела авторського права. Об'єкти авторського права, їх загальна характеристика. Об'єкти, які не охороняються авторським правом. Суб'єкти авторського права. Поняття та особливості суміжних прав в країнах ЄС. Об'єкти суміжних прав та їх правова природа. Суб'єкти суміжних прав.

Тема 4. Патентне право ЄС.

Поняття та зміст патентного права в країнах ЄС. Патентне право та право промислової власності в міжнародному законодавстві. Поняття та види патентів в міжнародно-правових актах. Суб'єкти патентного права. Об'єкти патентного права та їх особливості. Особливості правового регулювання патентування в країнах ЄС. Міжнародно-правова охорона та захист патентного права.

Тема 5. Правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг в країнах ЄС.

Загальна характеристика інституту правових засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг в країнах ЄС. Право інтелектуальної власності на комерційне (фірмове) найменування за європейським законодавством: поняття, об'єкти, суб'єкти та зміст. Право інтелектуальної власності на торговельну марку (знак для товарів і послуг) в країнах ЄС: поняття, об'єкти, суб'єкти та зміст. Особливості правового регулювання права інтелектуальної власності на географічне зазначення за законодавством ЄС: поняття,

об'єкти, суб'єкти та зміст. Правова природа інших правових засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг в країнах ЄС. Міжнародно-правова охорона засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг.

Тема 6. Правова охорона інших об'єктів права інтелектуальної власності в країнах ЄС.

Право інтелектуальної власності на сорт рослин, породи тварин (селекційні досягнення) в країнах ЄС. Суб'єкти та порядок набуття права інтелектуальної власності на сорти рослин, породи тварин. Право інтелектуальної власності на компоновання (топографію) інтегральних мікросхем в ЄС. Суб'єкти та зміст права інтелектуальної власності на компоновання (топографію) інтегральних мікросхем. Право інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію. Поняття та об'єкти права інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію. Суб'єкти та порядок набуття права інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію за законодавством європейських держав. Право інтелектуальної власності на наукове відкриття в країнах ЄС.

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

Тема 1

Загальна характеристика правового регулювання відносин в країнах ЄС

(2 години)

Методичні рекомендації: в процесі підготовки теми студенти повинні дослідити гносеологічні аспекти становлення та розвитку права інтелектуальної власності в країнах ЄС. Окреслити засади права інтелектуальної власності за законодавством країн ЄС. Визначити зміст права інтелектуальної власності ЄС та шляхом встановлення ознак даного інституту визначити поняття права інтелектуальної власності. Окреслити основні субінститути права інтелектуальної власності. Дослідити джерела права інтелектуальної власності.

Питання для обговорення:

1. Поняття та зміст права інтелектуальної власності в країнах ЄС.
2. Загальні засади права інтелектуальної власності ЄС.
3. Субінститути права інтелектуальної власності ЄС.
4. Джерела правового регулювання відносин в сфері інтелектуальної власності ЄС.
5. Право інтелектуальної власності в системі права ЄС.

Практичні завдання:

Складіть розгорнуту схему інститутів та об'єктів права інтелектуальної власності в країнах ЄС.

Складіть розгорнуту схему суб'єктів права інтелектуальної власності в країнах ЄС.

Навчально-наукова література:

1. Інтелектуальне право України / за заг. ред. проф. О.С.Яворської. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2016 р. 608 с.
2. Абдуліна І. Прецедентне рішення Верховного Суду США щодо захисту прав інтелектуальної власності // Інтелектуальна власність. 2013. № 3.
3. Атаманова Ю. Право інтелектуальної власності: система міжнародно-правового регулювання Х.: ДІВ, 2014.
4. Антонов В. М. Інтелектуальна власність і комп'ютерне авторське право. К.:КНТ, 2015.
5. Бочарова Н. Права інтелектуальної власності ЄС. Гармонізація з національним законодавством // Віче. 2006. № 13. URL: <http://www.viche.info/journal/278/>
6. Белов В. В., Виталиев Г. В., Денисов Г. М. Интеллектуальная собственность. Законодательство и практика его применения М.: Юристь, 2012.
7. Богуславский М.М. Международная охрана промышленной собственности. М. 1967.
8. Блинников В.И. Комментарий к евразийскому патентному законодательству. К.,1997.
9. Бутнік-Сіверський О. Б., Борко Ю. Л. та ін. Теоретичні та методологічні засади оцінки вартості інтелектуальної власності: Монографія / О. Б. Бутнік-Сіверський, Ю. Л. Борко, І. Л. Шульпін та ін.; 2-ге видання, доп. К. : НДІ ІВ НАПрНУ. ТОВ “Лазуріт - Поліграф”, 2018. 486 с.

Нормативно-правові акти та Міжнародні договори:

1. Конституція України, прийнята 28 червня 1996 року // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>

2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 №436-IV // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7.12.1984 № 8073-X // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
5. Кримінальний кодекс України від 5.04.2001 № 2341-III // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
6. Митний кодекс України від 11.07.2002 № 92-IV // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
7. Закон України від 21.04.1993 № 3116-XII «Про охорону прав на сорти рослин» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
8. Закон України від 15.12.1993 № 3687-XII «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
9. Закон України від 15.12.1993 № 3688-XII «Про охорону прав на промислові зразки» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
10. Закон України від 15.12.1993 № 3689-XII «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
11. Закон України від 15.12.1993 № 3691-XII «Про племінну справу у тваринництві» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
12. Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII «Про авторське право і суміжні права» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
13. Закон України від 07.06.1996 № 236/96-ВР «Про захист від недобросовісної конкуренції» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
14. Закон України від 11.01.2001 № 2210-III «Про захист економічної конкуренції» (із змінами) // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
15. Закон України від 5.11.1997 № 621/97-ВР «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
16. Закон України від 16.06.1999 № 752-XIV «Про охорону прав на зазначення походження товарів» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
17. Закон України від 23.03.2000 № 1587-III «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
18. Закон України від 17.01.2002 № 2953-III «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
19. Закон України від 25.02.1994 № 4038-XII «Про судову експертизу» (із змінами) // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
20. Закон України від 26.11.1993 № 3659-XII «Про Антимонопольний комітет України» (із змінами) // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
21. Директива ЄС 89/552/ЄЕС від 3 жовтня 1989 р. про координацію певних положень, визнаних законами, правилами, та адміністративних заходів у державах- членах, що

- стосуються телевізійного мовлення // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
22. Директива ЄС 91/250/ЄЕС від 14 травня 1991 р. про правову охорону комп'ютерних програм // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
 23. Директива ЄС 92/100/ЄЕС від 19 листопада 1992 р. про право на прокат, право на позичку і деякі суміжні права у сфері інтелектуальної власності // URL: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20
 24. Директива ЄС 93/83/ЄЕС від 27 вересня 1993 р. про координацію деяких положень авторського права і суміжних прав за застосування їх до супутникового мовлення та кабельної ретрансляції // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
 25. Директива ЄС 93/98/ЄЕС від 29 жовтня 1993 р. про гармонізацію терміну охорони авторського права і деяких суміжних прав // URL: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20
 26. Директива ЄС 96/9/ЄС від 11 березня 1996 р. про правову охорону баз даних // URL: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20
 27. Директива ЄС 2001/84/ЄС від 27 вересня 2001 р. про право слідування на користь автора оригінального твору // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
 28. Директива ЄС 2001/29/ЄС від 22 травня 2001 р. про гармонізацію певних аспектів авторського права і суміжних прав в інформаційному суспільстві // URL: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20
 29. Директива ЄС 2004/48/ЄС від 2004 року про забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20

Тема 2

Забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності в країнах ЄС

(2 години)

Методичні рекомендації: в процесі підготовки теми студенти повинні ознайомитися з діяльністю Міжнародних організацій в сфері права інтелектуальної власності, зокрема, діяльністю ВОІВ та СОТ. Дослідити діяльність відповідних Міжнародних організацій учасницею яких є Україна та вплив таких організацій на розвиток відносин в сфері права інтелектуальної власності в Україні. Також, проаналізувати національне законодавство та можливість його адаптації до законодавства ЄС щодо правового регулювання відповідних правових відносин.

Питання для обговорення:

1. Міжнародно-правова основа діяльності Всесвітньої організації інтелектуальної власності (структура Всесвітньої організації інтелектуальної власності; основні напрямки діяльності Всесвітньої організації інтелектуальної власності; вирішення міжнародних спорів у рамках Всесвітньої організації інтелектуальної власності).
2. Захист прав інтелектуальної власності в рамках Світової організації торгівлі (СОТ) (створення і цілі Світової організації торгівлі; структура Світової організації торгівлі; принципи діяльності Світової організації торгівлі; напрямки діяльності Світової організації торгівлі у галузі інтелектуальної власності).
3. Адаптація українського законодавства до законодавства ЄС у сфері інтелектуальної власності.

Практичні завдання:

Окреслити питання правової охорони об'єктів прав інтелектуальної власності за національним законодавством країн ЄС.

Визначити діяльність інших міжнародних організацій в сфері права інтелектуальної власності.

Навчально-наукова література:

1. Питання інтелектуальної власності. Збірник наукових праць. Випуск десятий / За заг. ред. О. П. Орлюк. К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, ТОВ «Лазурит - Поліграф», 2012. 313 с.
2. Питання інтелектуальної власності : зб. наук. праць. Випуск 11 / редкол. : О. П. Орлюк та ін.; НДІ ІВ НАПрНУ. К. : НВП Інтерсервіс, 2014. 200 с.
3. Питання інтелектуальної власності : [зб. наук. праць.] – К.: НДІ ІВ НАПрНУ, «НВП «Інтерсервіс», 2014. Вип. 12. 240 с.
4. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / За ред. Ю. М. Капіци: кол. авторів: Ю. М. Капіца, С. К. Ступак, В. П. Воробйов та ін. К.: Видавничий Дім «Слово», 2016.
5. Правове забезпечення сфери інтелектуальної власності в Україні в контексті Європейської інтеграції: Прохоров-Лукін Г., Кириченко І. Судова експертиза як невід'ємна складова ефективного захисту прав інтелектуальної власності // Юридичний журнал. 2015. №2. URL: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=1585>

Нормативно-правові акти та Міжнародні договори:

1. Конституція України, прийнята 28 червня 1996 року // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 №436-IV // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7.12.1984 № 8073-X // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
5. Кримінальний кодекс України від 5.04.2001 № 2341-III // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
6. Митний кодекс України від 11.07.2002 № 92-IV // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
7. Закон України від 21.04.1993 № 3116-XII «Про охорону прав на сорти рослин» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
8. Закон України від 15.12.1993 № 3687-XII «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
9. Закон України від 15.12.1993 № 3688-XII «Про охорону прав на промислові зразки» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
10. Закон України від 15.12.1993 № 3689-XII «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>

11. Закон України від 15.12.1993 № 3691-XII «Про племінну справу у тваринництві» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
12. Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII «Про авторське право і суміжні права» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
13. Закон України від 07.06.1996 № 236/96-ВР «Про захист від недобросовісної конкуренції» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
14. Закон України від 11.01.2001 № 2210-III «Про захист економічної конкуренції» (із змінами) // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
15. Закон України від 5.11.1997 № 621/97-ВР «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
16. Закон України від 16.06.1999 № 752-XIV «Про охорону прав на зазначення походження товарів» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
17. Закон України від 23.03.2000 № 1587-III «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
18. Закон України від 17.01.2002 № 2953-III «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
19. Закон України від 25.02.1994 № 4038-XII «Про судову експертизу» (із змінами) // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
20. Закон України від 26.11.1993 № 3659-XII «Про Антимонопольний комітет України» (із змінами) // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
21. Директива ЄС 89/552/ЄЕС від 3 жовтня 1989 р. про координацію певних положень, визнаних законами, правилами, та адміністративних заходів у державах- членах, що стосуються телевізійного мовлення // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
22. Директива ЄС 91/250/ЄЕС від 14 травня 1991 р. про правову охорону комп'ютерних програм // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
23. Директива ЄС 92/100/ЄЕС від 19 листопада 1992 р. про право на прокат, право на позиčku і деякі суміжні права у сфері інтелектуальної власності // URL: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20
24. Директива ЄС 93/83/ЄЕС від 27 вересня 1993 р. про координацію деяких положень авторського права і суміжних прав за застосування їх до супутникового мовлення та кабельної ретрансляції // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
25. Директива ЄС 93/98/ЄЕС від 29 жовтня 1993 р. про гармонізацію терміну охорони авторського права і деяких суміжних прав // URL: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20
26. Директива ЄС 96/9/ЄС від 11 березня 1996 р. про правову охорону баз даних // URL: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20
27. Директива ЄС 2001/84/ЄС від 27 вересня 2001 р. про право слідування на користь автора оригінального твору // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
28. Директива ЄС 2001/29/ЄС від 22 травня 2001 р. про гармонізацію певних аспектів авторського права і суміжних прав в інформаційному суспільстві // URL: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20

29. Директива ЄС 2004/48/ЄС від 2004 року про забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20

Тема 3

Правова охорона авторського права та суміжних прав в країнах ЄС (4 години)

Методичні рекомендації: в процесі підготовки теми необхідно звернути увагу на поняття авторського права та суміжних прав у законодавстві країн ЄС та окреслити ознаки даних субінститутів. Дослідити джерела авторського права та суміжних прав. Визначити поняття, суб'єкти та об'єкти авторського права в країнах ЄС та особливості їх правового регулювання. Аргументувати зміст авторського права та суміжних прав.

Питання для обговорення:

1. Авторське право в країнах ЄС: поняття та загальна характеристика.
2. Поняття, суб'єкти та об'єкти авторського права в країнах ЄС та особливості їх правового регулювання.
3. Джерела авторського права в країнах ЄС.
4. Правове регулювання передачі авторського права в країнах ЄС.
5. Винятки з авторських прав.
6. Поняття, об'єкти та суб'єкти суміжних прав в країнах ЄС.
7. Особисті немайнові та майнові суміжні права в країнах ЄС. Строк охорони суміжних прав.
8. Особливості управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав в країнах ЄС.
9. Джерела суміжних прав в країнах ЄС.

Практичні завдання:

Складіть розгорнуту схему об'єктів авторського права за законодавством України та країн ЄС.

Складіть порівняльну таблицю творів, що не є об'єктами авторського права відповідно до норм цивільного законодавства України та країн ЄС.

Складіть таблицю в якій будуть відображені об'єкти суміжних прав за законодавством ЄС.

Задачі:

Задача 1

Ви автор музичного твору, який має намір зафіксувати на матеріальному носії виробник – іноземець (громадянин країн ЄС) фонограми, що її створює. На яких умовах і які права ви можете передати виробнику фонограми. Відповідь мотивуйте з посиланням на правові норми.

Задача 2

Проаналізуйте таку правову ситуацію: Співавтори, один з яких не проживає на території України, літературного твору при його написанні не визначилися стосовно розміру авторської винагороди для кожного з них. Після опублікування твору між ними виникла

суперечка про розмір винагороди. Чи може видавництво вирішити цю суперечку. Відповідь мотивуйте з посиланням на правові норми.

Задача 3

Ви автор літературного твору, що тимчасово проживає в країні ЄС. Якими способами ви можете дозволити іншим особам використання вашого твору в Україні. Відповідь мотивуйте з посиланням на конкретні правові норми.

Задача 4

Проаналізуйте таку правову ситуацію: Український поет О., перебуваючи у відрядженні в Польщі, в книжковому магазині побачив збірку своїх віршів польською мовою, опублікованих видавництвом "Парус". Згоди на переклад збірки польською мовою та на видання збірки він не надавав нікому. Чи є правовою вказана ситуація? Відповідь мотивуйте з посиланням на правові норми.

Задача 5

Ви художник. Іноземна Фірма "К" пропонує вам укласти договір, за яким вона отримує від вас права на публічний показ семи ваших картин за кордоном на виставці-продажу. Іноземна Фірма пропонує оцінити ваші картини за страховою оцінкою і цю суму сплатити вам як авторську винагороду. Чи прийнятні для вас умови цього договору. Відповідь мотивуйте з посиланням на правові норми.

Задача 6

Ви - фотохудожник. В одному із іноземних журналів виявили використання без вашої згоди кількох ваших слайдів в рекламі, яка була розміщена за договором з видавництвом, яке використало ці слайди як ілюстрації виданої ним книги за раніше укладеним договором з вами. Чи можете ви в цій ситуації вимагати укладення з вами договору. Відповідь мотивуйте за нормами чинного законодавства.

Навчально-наукова література:

1. Авторське право і суміжні права. Європейський досвід: У 2-х книгах / за ред. А.С. Довгерта. Книга 1: Нормативні акти і документи. Європейська інтеграція України / Уклад. Р.В. Дроб'язко. К.: Видавничий дім «ІнЮре», 2011. 520 с.
2. Авторське право і суміжні права. Європейський досвід: У 2-х книгах / за ред. А.С. Довгерта. Книга 2: Виступи, статті європейських спеціалістів. К.: Видавничий дім «Ін Юре», 2011. 460 с.
3. Андрощук Г. Модернізація Закону про авторське право Канади // Інтелектуальна власність. 2014. № 8.
4. Антонов В. М. Інтелектуальна власність і комп'ютерне авторське право. К.:КНТ, 2015.
5. Авторське право і суміжні права: Європейський досвід: У 2-х книгах / За ред. А. С Довгерта. К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2017.
6. Вахонєва Т.М., Гаркава А.С. Особливості правової охорони та захисту авторських та суміжних прав в Україні // Порівняльно-аналітичне право. 2013. №3-2. С.112-117.
7. Верес І. Поняття організації колективного управління // Проблеми

державотворення і захисту прав людини в Україні. Матеріали XXI звітної науково-практичної конференції. Частина 1. Львів. 2015 р. С. 183-185. URL: http://law.lnu.edu.ua/uploads/media/konferencija_2015_chastina_1_01.pdf

8. Калениченко П. А. Проблеми охорони авторського і суміжних прав у мережі інтернет // Часопис Київського університету права. Київ. 2009. № 2. С.192-199.

Нормативно-правові акти та Міжнародні договори:

1. Конституція України, прийнята 28 червня 1996 року // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 №436-IV // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7.12.1984 № 8073-X // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
5. Кримінальний кодекс України від 5.04.2001 № 2341-III // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
6. Митний кодекс України від 11.07.2002 № 92-IV // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
7. Закон України від 21.04.1993 № 3116-XII «Про охорону прав на сорти рослин» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
8. Закон України від 15.12.1993 № 3687-XII «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
9. Закон України від 15.12.1993 № 3688-XII «Про охорону прав на промислові зразки» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
10. Закон України від 15.12.1993 № 3689-XII «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
11. Закон України від 15.12.1993 № 3691-XII «Про племінну справу у тваринництві» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
12. Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII «Про авторське право і суміжні права» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
13. Закон України від 07.06.1996 № 236/96-ВР «Про захист від недобросовісної конкуренції» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
14. Закон України від 11.01.2001 № 2210-III «Про захист економічної конкуренції» (із змінами) // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
15. Закон України від 5.11.1997 № 621/97-ВР «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
16. Закон України від 16.06.1999 № 752-XIV «Про охорону прав на зазначення походження товарів» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
17. Закон України від 23.03.2000 № 1587-III «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>

18. Закон України від 17.01.2002 № 2953-III «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
19. Закон України від 25.02.1994 № 4038-XII «Про судову експертизу» (із змінами) // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
20. Закон України від 26.11.1993 № 3659-XII «Про Антимонопольний комітет України» (із змінами) // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
21. Директива ЄС 89/552/ЄЕС від 3 жовтня 1989 р. про координацію певних положень, визнаних законами, правилами, та адміністративних заходів у державах- членах, що стосуються телевізійного мовлення // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
22. Директива ЄС 91/250/ЄЕС від 14 травня 1991 р. про правову охорону комп'ютерних програм // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
23. Директива ЄС 92/100/ЄЕС від 19 листопада 1992 р. про право на прокат, право на позичку і деякі суміжні права у сфері інтелектуальної власності // URL: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20
24. Директива ЄС 93/83/ЄЕС від 27 вересня 1993 р. про координацію деяких положень авторського права і суміжних прав за застосування їх до супутникового мовлення та кабельної ретрансляції // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
25. Директива ЄС 93/98/ЄЕС від 29 жовтня 1993 р. про гармонізацію терміну охорони авторського права і деяких суміжних прав // URL: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20
26. Директива ЄС 96/9/ЄС від 11 березня 1996 р. про правову охорону баз даних // URL: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20
27. Директива ЄС 2001/84/ЄС від 27 вересня 2001 р. про право слідування на користь автора оригінального твору // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
28. Директива ЄС 2001/29/ЄС від 22 травня 2001 р. про гармонізацію певних аспектів авторського права і суміжних прав в інформаційному суспільстві // URL: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20
29. Директива ЄС 2004/48/ЄС від 2004 року про забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20

Тема 4

Патентне право ЄС

(4 години)

Методичні рекомендації: в процесі підготовки теми слід дослідити поняття та об'єкти патентного права за законодавством країн ЄС. Визначити порядок отримання патенту на об'єкти патентного права за законодавством країн ЄС. Окреслити права та обов'язки, що впливають з патенту. Дослідити питання припинення чинності патенту та визнання його недійсним за законодавством країн ЄС.

Питання для обговорення:

1. Патентне право в країнах ЄС: загальна характеристика.
2. Поняття та ознаки винаходу та корисної моделі за законодавством країн ЄС.
3. Поняття патенту та порядок його реєстрації в країнах ЄС.

4. Єдиний європейський патент: процедура видачі, особливості правового режиму.
5. Промислові зразки в країнах ЄС: поняття та правова природа.
6. Патентування промислових зразків в країнах ЄС.
7. Права та обов'язки патентовласників, що впливають з патенту.
8. Обмеження прав патентовласника.
9. Припинення чинності патенту за законодавством країн ЄС.

Практичні завдання:

Вкажіть повну вартість правової охорони об'єктів патентного права (від плати за подання заявки до збору за підтримку правової охорони за останній рік чинності патенту) за законодавством країн ЄС.

Складіть розгорнуту схему етапів набуття прав на об'єкти патентного права за законодавством країн ЄС на прикладі двох, трьох країн.

Складіть розгорнуту схему суб'єктів патентного права за законодавством країн ЄС.

Складіть розгорнуту схему об'єктів патентного права та їх видів.

Задачі:

Задача 1

Інженер К. прочитав в Офіційному бюлетені "Промислова власність" інформацію про виданий патент України на винахід - пристрій для одержання яблучного соку. На основі цього він вирішив виготовити такий пристрій для себе з тим, щоб в домашніх умовах одержувати яблучний сік з вирощених на дачній ділянці яблук. Попередньо К. звернувся до свого знайомого юриста із запитанням, чи не буде порушенням прав, що впливають з патенту, виготовлення ним запатентованого пристрою для використання його в особистих (домашніх) цілях. Яку відповідь дали б Ви на поставлене запитання?

Задача 2

Винахідник С. створив винахід і розкрив його сутність у статті, опублікованій в канадському науковому журналі. Номер журналу, в якому опублікована стаття С., підписано до друку 05.04.2015 р. Разом з тим С. 20.05.2016 р. подав заявку для одержання патенту на цей винахід. Чи відповідає заявлений винахід умові новизни?

Задача 3

Бельгійська фірма подала в Укрпатент заявку на видачу патенту на винахід "Пристрій для фотоемульсійних вимірювань". У заяві вказувалось, що ця заявка користується конвенційним пріоритетом, тому що першочергово аналогічна заявка була подана у Бельгії ще півтора роки тому. Укрпатент відмовився прийняти заявку і вимагав від фірми, по-перше, оплати відповідного збору, оскільки всі заявки від іноземних заявників обкладаються зборами, по-друге, надання у місячний строк копії першочергової заявки. Отримавши квитанцію про оплату збору і копію попередньої заявки, Укрпатент розглянув заявку про видачу патенту. У рішенні Укрпатенту вказувалось, що після подачі заявки у Бельгії у багатьох країнах були опубліковані повідомлення про створений винахід, однак заявник користується конвенційним пріоритетом, тому ці повідомлення не перешкоджають видачі патенту. Чи правомірна вимога Укрпатенту про виплату збору за подання заявки? У який

строк іноземний заявник зобов'язаний надати копію першочергової заявки? Чи обґрунтоване рішення Укрпатенту про видачу патенту?

Задача 4

Фірма "А" подала заявку на видачу патенту України на створений її співробітниками пристрій для збирання сільськогосподарської продукції з пріоритетом від 15.12.2015 року. Спочатку одержання патенту на даний винахід в іноземних державах не передбачалося. Проте, у результаті рекламно-комерційного розробки були знайдені партнери, що зацікавилися можливістю реалізації оригінального і перспективного виробу закордоном. Були віднайдені фінансові ресурси для інвестування у виробництво виробів на основі запатентованого пристрою, а також валютні кошти для патентування в іноземних державах з метою захисту експорту. Патентування винаходу в іноземних державах було визнано абсолютно необхідним. Після маркетингових досліджень найбільш ймовірними країнами експорту були визначені: Казахстан, Польща й Угорщина. Оскільки остаточне визначення країн експорту було зроблено тільки 15.07.2016 року, фірма одержала дозвіл на патентування винаходу в іноземних державах тільки 15.10.2016 року (відповідно до вимог Статті 32 Закону України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі"). Розглянути можливі варіанти використання процедур патентування. Визначити найбільш ефективну процедуру (з урахуванням фінансових вигод заявника і тимчасового фактора).

Задача 5

При подачі заявки на винахід заявник із країни-учасниці Паризької конвенції вказав, що бажає скористатися пріоритетом винаходу по даті показу технології виробництва кондитерських виробів і устаткування для її здійснення на міжнародній виставці, що проходила в Парижі (Франція). Експертиза відмовила у встановленні дати пріоритету. Підстава для відмови експертизи Поняття "виставочного пріоритету" з погляду Паризької конвенції по охороні промислової власності.

Навчально-наукова література:

1. Андрощук Г.А., Работягова Л.И. Патентное право: правовая охрана изобретений. Уч. Пособие. К., 2019.
2. Андрощук Г. О. Патентне право: міжнародно-правове регулювання [Текст] : монографія / Г. О. Андрощук, Л. І. Работягова. К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, «НВП «Інтерсервіс», 2014. 480 с.
3. Андрощук Г. О. Патентні системи та законодавство країн СНД і Балтії. Ч. 2 [Текст] : збірник нормативно-правових актів / Г. О. Андрощук, Л. І. Работягова. К.: НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, ТОВ «НВП Інтерсервіс», 2014. 408 с.
4. Бондаренко О.О. Щодо проблем правової охорони промислових зразків в Україні // Часопис Київського університету права. 2013. № 2. С.241-244. URL: http://kul.kiev.ua/images/chasop/2013_2/241.pdf
5. Бочарова Н. Права інтелектуальної власності ЄС. Гармонізація з національним законодавством // Віче. 2006. №13. URL: <http://www.viche.info/journal/278/>
6. Бованенко Т. В. Складання та подання заявки на видачу патенту України на промисловий зразок: Практичний посібник. К., 2016. 40 с.
7. Богуславский М.М. Международная охрана промышленной собственности. М. 1967.
8. Блинников В.И. Комментарий к евразийскому патентному законодательству. К.,1997.

9. Давид Л.Л. Проблеми вдосконалення судового захисту суб'єктивних цивільних прав на промисловий зразок // Порівняльно-аналітичне право. 2013. № 3-1. С.120-122.
URL: http://www.pap.in.ua/3-1_2013/3/Davyd%20L.L..pdf
10. Демченко Т. С. Правове регулювання промислової власності в Європі та в Україні: Принципи побудови та шляхи зближення. К.: Вид-во «Преса України», 2015.

Нормативно-правові акти та Міжнародні договори:

1. Конституція України, прийнята 28 червня 1996 року // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 №436-IV // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7.12.1984 № 8073-X // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
5. Кримінальний кодекс України від 5.04.2001 № 2341-III // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
6. Митний кодекс України від 11.07.2002 № 92-IV // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
7. Закон України від 21.04.1993 № 3116-XII «Про охорону прав на сорти рослин» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
8. Закон України від 15.12.1993 № 3687-XII «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
9. Закон України від 15.12.1993 № 3688-XII «Про охорону прав на промислові зразки» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
10. Закон України від 15.12.1993 № 3689-XII «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
11. Закон України від 15.12.1993 № 3691-XII «Про племінну справу у тваринництві» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
12. Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII «Про авторське право і суміжні права» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
13. Закон України від 07.06.1996 № 236/96-ВР «Про захист від недобросовісної конкуренції» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
14. Закон України від 11.01.2001 № 2210-III «Про захист економічної конкуренції» (із змінами) // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
15. Закон України від 5.11.1997 № 621/97-ВР «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
16. Закон України від 16.06.1999 № 752-XIV «Про охорону прав на зазначення походження товарів» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
17. Закон України від 23.03.2000 № 1587-III «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>

18. Закон України від 17.01.2002 № 2953-III «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
19. Закон України від 25.02.1994 № 4038-XII «Про судову експертизу» (із змінами) // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
20. Закон України від 26.11.1993 № 3659-XII «Про Антимонопольний комітет України» (із змінами) // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
21. Директива ЄС 89/552/ЄЕС від 3 жовтня 1989 р. про координацію певних положень, визнаних законами, правилами, та адміністративних заходів у державах- членах, що стосуються телевізійного мовлення // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
22. Директива ЄС 91/250/ЄЕС від 14 травня 1991 р. про правову охорону комп'ютерних програм // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
23. Директива ЄС 92/100/ЄЕС від 19 листопада 1992 р. про право на прокат, право на позичку і деякі суміжні права у сфері інтелектуальної власності // URL: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20
24. Директива ЄС 93/83/ЄЕС від 27 вересня 1993 р. про координацію деяких положень авторського права і суміжних прав за застосування їх до супутникового мовлення та кабельної ретрансляції // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
25. Директива ЄС 93/98/ЄЕС від 29 жовтня 1993 р. про гармонізацію терміну охорони авторського права і деяких суміжних прав // URL: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20
26. Директива ЄС 96/9/ЄС від 11 березня 1996 р. про правову охорону баз даних // URL: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20
27. Директива ЄС 2001/84/ЄС від 27 вересня 2001 р. про право слідування на користь автора оригінального твору // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
28. Директива ЄС 2001/29/ЄС від 22 травня 2001 р. про гармонізацію певних аспектів авторського права і суміжних прав в інформаційному суспільстві // URL: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20
29. Директива ЄС 2004/48/ЄС від 2004 року про забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20

Тема 5

Правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг в країнах ЄС (4 години)

Методичні рекомендації: в процесі підготовки теми студентам необхідно окреслити особливості здійснення прав інтелектуальної власності на комерційне найменування, торговельну марку, географічне зазначення за законодавством країн ЄС. Визначити поняття торговельної марки, комерційного найменування та географічного зазначення та порядок надання останнім правової охорони за законодавством країн ЄС, а також, припинення прав у власників охоронних документів на інших осіб на правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів та послуг.

Питання для обговорення:**1. Право інтелектуальної власності на комерційне (фірмове) найменування в країнах ЄС:**

- 1.1. Комерційне найменування: поняття та вимоги, що ставляться до нього;
- 1.2. Суб'єкти права інтелектуальної власності на комерційне найменування;
- 1.3. Виникнення, зміст та припинення права інтелектуальної власності на комерційне найменування.

2. Право інтелектуальної власності на торговельну марку (знак для товарів і послуг) в країнах ЄС:

- 2.1. Торговельна марка: поняття, ознаки, види, умови надання та підстави для відмови в наданні правової охорони;
- 2.2. Суб'єкти права інтелектуальної власності на торговельну марку;
- 2.3. Порядок одержання свідоцтва на знак для товарів і послуг;
- 2.4. Права та обов'язки, що впливають із свідоцтва на знак для товарів і послуг;
- 2.5. Припинення дії свідоцтва на знак для товарів і послуг та визнання його недійсним.

3. Право інтелектуальної власності на географічне зазначення (зазначення походження товарів) в країнах ЄС:

- 3.1. Поняття та умови надання правової охорони зазначенням походження товарів;
- 3.2. Порядок реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару та/або на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару;
- 3.3. Права та обов'язки, що впливають із реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на його використання;
- 3.4. Підстави та порядок припинення дії реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на його використання.

Практичні завдання:

Складіть розгорнуту схему етапів набуття прав на торговельну марку за.

Складіть розгорнуту схему етапів набуття прав на географічне зазначення.

Складіть розгорнуту схему видів торговельних марок.

Задачі:**Задача 1**

Українське підприємство "Гонг" уклало договір про постачання моторної олії "МОБІ" з німецькою фірмою "МОБІ SPA". Відповідно до договору фірма "МОБІ SPA", власник свідоцтва на знак для товарів і послуг в Україні за класом 03 МКТУ, постачає товар, гарантує його якість і дає дозвіл підприємству "Гонг" використовувати його знак на умовах виключно ліцензії на строк 5 років. При цьому підприємству "Гонг" дозволяється ввозити продукцію фірми "МОБІ SPA" на територію України, пропозицію до продажу, проведення рекламної компанії, продаж товару, а також надання права на використання знаку третім особам для продукції фірми "МОБІ SPA". Договір був представлений на реєстрацію в Державний департамент інтелектуальної власності. У реєстрації договору було відмовлено на підставі того, що власник знака не має реєстрації за класом 35. Питання: Права, надані власникові свідоцтва. Правомірність відмовлення в реєстрації. Структура ліцензійного договору. Особливість ліцензійного договору на товарний знак.

Задача 2

Німецька фірма “Рейн”, що утвердилася у м. Кіровограді, за відповідним дозволом займалась виготовленням і реалізацією свинячої шинки. 15 вересня 2014 року фірма подала у Патентне відомство заявку на надання права використання вже зареєстрованого найменування місця походження товару у Кіровоградській області: “Кіровоградська шинка”. Обґрунтовуючи таке зазначення, фірма вказала, що технологія виготовлення нею свинячої шинки відповідає технології виготовлення “Кіровоградської шинки”. Але на запит експертизи Патентного відомства фірма “Рейн” не змогла надати документ, що підтверджує її право на заявлене найменування місця походження товару у країні його походження – Україні. Чому фірма “Рейн” не змогла надати Патентному відомству документ, що підтверджує її право на заявлене найменування місця походження товару у країні його походження – Україні? Чи зобов’язана фірма мати такий документ? Яким має бути рішення Патентного відомства за заявкою фірми?

Задача 3

Підприємство "Сиріус" 25.01.2016 подало в Український інститут промислової власності (Укрпатент) заявку на комбінований знак для товарів і послуг ЛОТОС + зображення за переліком товарів, що відносяться до класів МКТУ 2,3,4. За заявкою була встановлена дата подачі і проведена експертиза по формальних ознаках. Заявникові було направлено відповідне повідомлення. Керівництво підприємства 22.03.2016 звернулося в Укрпатент із клопотанням про проведення за заявкою експертизи у найкоротші терміни, мотивуючи своє прохання необхідністю подачі міжнародної заявки для захисту експортної продукції. Керівництво Укрпатента пішло назустріч заявникові і 28.06.2010 після проведення експертизи було винесено рішення про реєстрацію знака. У встановленому порядку відомості про видачу свідоцтва були опубліковані, була здійснена державна реєстрація і видане свідоцтво на знак для товарів і послуг. Підприємство розгорнуло широку рекламну компанію своїх товарів, подало заявку на міжнародну реєстрацію, затративши на ці заходи більш 500 тис. грн. 29.06.2016 в Укрпатент надійшла заявка на знак для товарів і послуг від польської фірми "Сонечко" на словесний знак ЛОТОС за переліком товарів, що відносяться до класів МКТУ 2,3,4. 02.09.2016 від заявника було отримане клопотання про витребування пріоритету за заявкою, поданою в Республіці Польща 24.01.2016. Можливе рішення Укрпатента за заявкою фірми "Сонечко". Опишіть можливий розвиток подій, спрогнозуйте наслідки для заявника - фірми "Сонечко", власника свідоцтва - підприємства "Сиріус", Укрпатента.

Задача 4

Заявник при подачі заявки на знак для товарів і послуг по класах 20, 40, 42 Міжнародної класифікації товарів і послуг вказав, що бажає скористатися пріоритетом знака, використаного на виставці для меблів і інших виробів з дерева. Ярмарок-виставка проходила у Ватутинському районі м. Києва й організатором її була районна адміністрація. 1. Можливе рішення експертизи. Вимоги, які повинен виконати заявник для витребування виставочного пріоритету. Поняття "виставочного пріоритету" з погляду Паризької конвенції по охороні промислової власності.

Навчально-наукова література:

1. Каляшин В. О. Интеллектуальная собственность (Исключительные права): Учебник для вузов. М.: НОРМА (Издательская группа НОРМА-ИНФРА-М), 2010.
2. Капіца Ю. Напрямки адаптації законодавства України у сфері охорони інтелектуальної власності до законодавства Європейського Союзу // Право України. – 2015. №1. С. 66–70
3. Капіца Ю. Гармонизация прав интеллектуальной собственности в Европейском Союзе и вопросы адаптации законодательства Украины к стандартам ЕС // Проблемы гармонизации законодательства Украины и стран Европы/ Под ред. Е.Б. Кубко, В.В. Цветкова. К.: Юринком Інтер, 2013. С. 513–536.
4. Капіца Ю.М. Забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності в Європейському Союзі / Ю.М. Капіца // Інтелектуальний капітал. 2015. № 4. С. 3-11.
5. Кожарська І. Охорона знаків для товарів і послуг в ЄС / І. Кожарська // Інтелектуальна власність. 2012. № 6. С. 6-11.
6. Комзюк Л.Т. Деякі проблеми гармонізації авторського права ЄС / Л.Т. Комзюк// Теорія і практика інтелектуальної власності. 2018. № 5. С. 59-64.
7. Марушева О. Форми захисту прав на торговельну марку // Влада. Людина. Закон. 2013. № 2 (113). С.51-54. URL: <http://vlz.in.ua/uploads/File/pdf/St/2013-s/2013-2s/Maruheva.pdf>
8. Мироненко Н. М. Правовая охрана товарных знаков, фирменных наименований и географических указаний в Германии. К.: Таксон, 1997.

Нормативно-правові акти та Міжнародні договори:

1. Конституція України, прийнята 28 червня 1996 року // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 №436-IV // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7.12.1984 № 8073-X // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
5. Кримінальний кодекс України від 5.04.2001 № 2341-III // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
6. Митний кодекс України від 11.07.2002 № 92-IV // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
7. Закон України від 21.04.1993 № 3116-XII «Про охорону прав на сорти рослин» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
8. Закон України від 15.12.1993 № 3687-XII «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
9. Закон України від 15.12.1993 № 3688-XII «Про охорону прав на промислові зразки» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
10. Закон України від 15.12.1993 № 3689-XII «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>

11. Закон України від 15.12.1993 № 3691-ХІІ «Про племінну справу у тваринництві» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
12. Закон України від 23.12.1993 № 3792-ХІІ «Про авторське право і суміжні права» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
13. Закон України від 07.06.1996 № 236/96-ВР «Про захист від недобросовісної конкуренції» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
14. Закон України від 11.01.2001 № 2210-ІІІ «Про захист економічної конкуренції» (із змінами) // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
15. Закон України від 5.11.1997 № 621/97-ВР «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
16. Закон України від 16.06.1999 № 752-ХІV «Про охорону прав на зазначення походження товарів» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
17. Закон України від 23.03.2000 № 1587-ІІІ «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
18. Закон України від 17.01.2002 № 2953-ІІІ «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
19. Закон України від 25.02.1994 № 4038-ХІІ «Про судову експертизу» (із змінами) // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
20. Закон України від 26.11.1993 № 3659-ХІІ «Про Антимонопольний комітет України» (із змінами) // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
21. Директива ЄС 89/552/ЄЕС від 3 жовтня 1989 р. про координацію певних положень, визнаних законами, правилами, та адміністративних заходів у державах- членах, що стосуються телевізійного мовлення // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
22. Директива ЄС 91/250/ЄЕС від 14 травня 1991 р. про правову охорону комп'ютерних програм // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
23. Директива ЄС 92/100/ЄЕС від 19 листопада 1992 р. про право на прокат, право на позиčku і деякі суміжні права у сфері інтелектуальної власності // URL: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20
24. Директива ЄС 93/83/ЄЕС від 27 вересня 1993 р. про координацію деяких положень авторського права і суміжних прав за застосування їх до супутникового мовлення та кабельної ретрансляції // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
25. Директива ЄС 93/98/ЄЕС від 29 жовтня 1993 р. про гармонізацію терміну охорони авторського права і деяких суміжних прав // URL: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20
26. Директива ЄС 96/9/ЄС від 11 березня 1996 р. про правову охорону баз даних // URL: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20
27. Директива ЄС 2001/84/ЄС від 27 вересня 2001 р. про право слідування на користь автора оригінального твору // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
28. Директива ЄС 2001/29/ЄС від 22 травня 2001 р. про гармонізацію певних аспектів авторського права і суміжних прав в інформаційному суспільстві // URL: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20

29. Директива ЄС 2004/48/ЄС від 2004 року про забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20

Тема 6

Правова охорона інших об'єктів прав інтелектуальної власності в країнах ЄС (2 години)

Методичні рекомендації: в процесі підготовки до семінарського заняття студентам потрібно визначити зміст прав інтелектуальної власності на нетрадиційні об'єкти прав інтелектуальної власності та проаналізувати особливості правової охорони та реалізації останніх за законодавством країн ЄС.

Необхідно звернути увагу на загальні підходи до наукових відкриттів та його ознаки. Визначити критерії охороноздатності раціоналізаторської пропозиції і топографії інтегральної мікросхеми. Проаналізувати порядок набуття та здійснення прав інтелектуальної власності на сорт рослин та породи тварин (селекційні досягнення).

Питання для обговорення:

1. Право інтелектуальної власності на наукове відкриття в країнах ЄС.
2. Право інтелектуальної власності на компонування інтегральних мікросхем в країнах ЄС.
3. Право інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію в країнах ЄС.
4. Право інтелектуальної власності на селекційні досягнення (сорти рослин, породи тварин).

Практичні завдання:

Окресліть правову природу наукового відкриття.

Складіть розгорнуту схему етапів набуття права інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію.

Задачи:

Задача 1

Під час приватної поїздки в Румунію Кузьма привіз звідти мішок нового сорту пшениці і став його розводити у колективному сільськогосподарському підприємстві “Сеньків”. Урожайність була набагато вище середньої по району. Спільно з агроуніверситетом були проведені випробування, і через 6 років подана заявка на отримання патенту на новий сорт пшениці. Після проведення випробувань було видано патент на новий сорт пшениці, який вже був широко розповсюджений і вивозився в ряд країн. Румунські вчені заявили позов про визнання патенту недійсним. У позові суд відмовив. На цьому прикладі з'ясуйте ознаки патентоздатності нових сортів рослин та порядок їх патентування. Яке рішення повинен винести суд?

Задача 2

Слюсар заводу Б. вдосконалив схему блокування реле і подав заяву з проханням визнати цю схему раціоналізаторською пропозицією, що і було зроблено. Пропозицію успішно впровадили у виробництво, а Б. виплатили авторську винагороду. Через рік, перебуваючи у відрядженні, Б. довідався, що на іншому заводі застосовується схема блокування, тотожна тій, що розробив він, але оформлена на ім'я інженера Ю.. Вважаючи, що в даному випадку порушено його право на раціоналізаторську пропозицію, Б. подав позов до суду, вимагаючи

визнати його єдиним автором нової схеми блокування реле. Як визначається новизна раціоналізаторської пропозиції? Яке рішення у даній ситуації винесе суд?

Навчально-наукова література:

1. Основи правової охорони інтелектуальної власності в Україні За ред. Проф. Підпригори О.А. «Вид. Дім ІН ЮРЕ», Київ. 2013.
2. Пічкур О. Проблемні питання охорони прав на сорти рослин — нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності // Інтелектуальна власність. 2014. № 2. С.3-9; № 3. С. 20-26.
3. Пічкур О. Проблемні питання охорони прав на сорти рослин та захисту прав селекціонерів // Інтелектуальний капітал. 2014. № 4. С 27-36; №5. С. 3-11.
4. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / За ред. Ю. М. Капіци: кол. авторів: Ю. М. Капіца, С. К. Ступак, В. П. Воробйов та ін. К.: Видавничий Дім «Слово», 2016.
5. Правове забезпечення сфери інтелектуальної власності в Україні в контексті Європейської інтеграції: Прохоров-Лукін Г., Кириченко І. Судова експертиза як невід'ємна складова ефективного захисту прав інтелектуальної власності //Юридичний журнал. 2015. № 2. URL: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=1585>
6. Каляшин В. О. Интеллектуальная собственность (Исключительные права): Учебник для вузов. М.: НОРМА (Издательская группа НОРМА-ИНФРА-М), 2010.
7. Капіца Ю. Напрямки адаптації законодавства України у сфері охорони інтелектуальної власності до законодавства Європейського Союзу // Право України. 2015. №1. С. 66–70.
8. Капіца Ю. Гармонизация прав интеллектуальной собственности в Европейском Союзе и вопросы адаптации законодательства Украины к стандартам ЕС // Проблемы гармонизации законодательства Украины и стран Европы/ Под ред. Е.Б. Кубко, В.В. Цветкова. К.: Юринком Інтер, 2013. С. 513–536.
9. Капіца Ю.М. Забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності в Європейському Союзі / Ю.М. Капіца // Інтелектуальний капітал. 2015. № 4. С. 3-11.

Нормативно-правові акти та Міжнародні договори:

1. Конституція України, прийнята 28 червня 1996 року // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 №436-IV // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7.12.1984 № 8073-X // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
5. Кримінальний кодекс України від 5.04.2001 № 2341-III // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
6. Митний кодекс України від 11.07.2002 № 92-IV // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
7. Закон України від 21.04.1993 № 3116-XII «Про охорону прав на сорти рослин» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>

8. Закон України від 15.12.1993 № 3687-XII «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
9. Закон України від 15.12.1993 № 3688-XII «Про охорону прав на промислові зразки» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
10. Закон України від 15.12.1993 № 3689-XII «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
11. Закон України від 15.12.1993 № 3691-XII «Про племінну справу у тваринництві» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
12. Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII «Про авторське право і суміжні права» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
13. Закон України від 07.06.1996 № 236/96-ВР «Про захист від недобросовісної конкуренції» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
14. Закон України від 11.01.2001 № 2210-III «Про захист економічної конкуренції» (із змінами) // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
15. Закон України від 5.11.1997 № 621/97-ВР «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
16. Закон України від 16.06.1999 № 752-XIV «Про охорону прав на зазначення походження товарів» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
17. Закон України від 23.03.2000 № 1587-III «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
18. Закон України від 17.01.2002 № 2953-III «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
19. Закон України від 25.02.1994 № 4038-XII «Про судову експертизу» (із змінами) // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
20. Закон України від 26.11.1993 № 3659-XII «Про Антимонопольний комітет України» (із змінами) // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
21. Директива ЄС 89/552/ЄЕС від 3 жовтня 1989 р. про координацію певних положень, визнаних законами, правилами, та адміністративних заходів у державах- членах, що стосуються телевізійного мовлення // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
22. Директива ЄС 91/250/ЄЕС від 14 травня 1991 р. про правову охорону комп'ютерних програм // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
23. Директива ЄС 92/100/ЄЕС від 19 листопада 1992 р. про право на прокат, право на позичку і деякі суміжні права у сфері інтелектуальної власності // URL: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20
24. Директива ЄС 93/83/ЄЕС від 27 вересня 1993 р. про координацію деяких положень авторського права і суміжних прав за застосування їх до супутникового мовлення та кабельної ретрансляції // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
25. Директива ЄС 93/98/ЄЕС від 29 жовтня 1993 р. про гармонізацію терміну охорони авторського права і деяких суміжних прав // URL: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20

26. Директива ЄС 96/9/ЄС від 11 березня 1996 р. про правову охорону баз даних // URL: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20
27. Директива ЄС 2001/84/ЄС від 27 вересня 2001 р. про право слідування на користь автора оригінального твору // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
28. Директива ЄС 2001/29/ЄС від 22 травня 2001 р. про гармонізацію певних аспектів авторського права і суміжних прав в інформаційному суспільстві // URL: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20
29. Директива ЄС 2004/48/ЄС від 2004 року про забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

Навчально-наукова література:

1. Інтелектуальне право України / за заг. ред. проф. О.С.Яворської. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2016 р. 608 с.
2. Абдуліна І. Прецедентне рішення Верховного Суду США щодо захисту прав інтелектуальної власності // Інтелектуальна власність. 2013. № 3.
3. Аврамова О.Є., Разіна О.І. Проблеми захисту авторських прав в інтернеті // Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. Харків: НТУ «ХПІ», 2013. № 6(980). – С. 26-29.
4. Авторське право і суміжні права. Європейський досвід: У 2-х книгах / за ред.А.С. Довгерта. Книга 1: Нормативні акти і документи. Європейська інтеграція України / Уклад. Р.В. Дроб'язко. К.: Видавничий дім «ІнЮре», 2010. 520 с.
5. Авторське право і суміжні права. Європейський досвід: У 2-х книгах / за ред.А.С. Довгерта. Книга 2: Нормативні акти і документи. Європейська інтеграція України / Уклад. Р.В. Дроб'язко. К.: Видавничий дім «ІнЮре», 2010. 460 с.
6. Андрощук Г. Модернізація Закону про авторське право Канади // Інтелектуальна власність. 2014. № 8.
7. Андрощук Г. Несподіване рішення італійського суду: *Gucci v. Guess* // Інтелектуальна власність. 2014. № 2.
8. Андрощук Г. Правова охорона географічних зазначень і найменувань місць походження товару за регламентом ЄС / Г. Андрощук // Інтелектуальна власність. 2003. № 7. С 26-32.
9. Андрощук Г.А., Работягова Л.И. Патентное право: правовая охрана изобретений. Уч. Пособие. К., 1999.
10. Андрощук Г.О. Правова охорона програмного забезпечення (комп'ютерних програм і баз даних): монографія / Г. О. Андрощук, С. А. Петренко. К.: НДІ ІВ НАПрНУ. 2013. 300 с.
11. Андрощук Г.О. Державне регулювання відносин у сфері службового винахідництва : монографія / Г. О. Андрощук. К. : НДІ ІВ НАПрНУ. 2013. 236 с.
12. Андрощук Г. О. Патентне право: міжнародно-правове регулювання [Текст]: монографія / Г. О. Андрощук, Л. І. Работягова. К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, «НВП «Інтерсервіс», 2014. 480 с.
13. Андрощук Г. О. Патентні системи та законодавство країн СНД і Балтії. Ч. 2 [Текст] : збірник нормативно-правових актів / Г. О. Андрощук, Л. І. Работягова. К.: НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, ТОВ «НВП Інтерсервіс», 2014. 408 с.
14. Авторское право и смежные права. под ред. Г.И.Миронюка, В.С.Дробязко. Издательский дом Ин-ЮРЕ, К. 2011.
15. Атаманова Ю. Право інтелектуальної власності: система міжнародно-правового регулювання. Х.: ДІВ, 2014.
16. Антонов В. М. Інтелектуальна власність і комп'ютерне авторське право. К.:КНТ, 2015.
17. Авторське право і суміжні права: Європейський досвід: У 2-х книгах / За ред.А. С Довгерта. К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2001.
18. Андрощук Г. А., Работягова Л. И. Патентное право: правовая охрана изобретений: Учеб. пособ. 2-е изд., перераб. и доп. К.: МАУП, 2011.
19. Бачун О. Досудова підготовка справ щодо захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності // Юридичний журнал. 2012. № 1. URL: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=380>

20. Бондаренко О.О. Щодо проблем правової охорони промислових зразків в Україні // Часопис Київського університету права. 2013. № 2. – С.241-244. URL: http://kul.kiev.ua/images/chasop/2013_2/241.pdf
21. Бочарова Н. Права інтелектуальної власності ЄС. Гармонізація з національним законодавством // Віче. 2016. № 13. URL: <http://www.viche.info/journal/278/>
22. Берзін П. С Незаконне використання засобів індивідуалізації учасників господарського обороту, товарів та послуг. К.: Атака, 2015.
23. Белов В. В., Виталиев Г. В., Денисов Г. М. Интеллектуальная собственность. Законодательство и практика его применения. М.: Юристь, 2012.
24. Бованенко Т. В. Складання та подання заявки на видачу патенту України на промисловий зразок: Практичний посібник. К., 2016. 40 с.
25. Блинников В.И. Комментарий к евразийскому патентному законодательству. К.,2007.
26. Беліков О. Забезпечення позову в цивільному судочинстві // Юридичний журнал. 2007. № 3. URL: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2610>
27. Бутнік-Сіверський С.О. Спадкування прав інтелектуальної власності: Монографія / С.О. Бутнік-Сіверський. К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, ТОВ “Лазуріт - Поліграф”. 2012. 213 с.
28. Бутнік-Сіверський О. Б., Борко Ю. Л. та ін. Теоретичні та методологічні засади оцінки вартості інтелектуальної власності: Монографія / О. Б. Бутнік-Сіверський, Ю.Л. Борко, І. Л. Шультпін та ін.; 2-ге видання, доп. К. : НДІ ІВ НАПрНУ. ТОВ“Лазуріт - Поліграф”, 2012. 486 с.
29. Васьковська Т. Актуальні проблеми судової експертизи промислових зразків // Теорія і практика інтелектуальної власності. 2018. № 2. С.15-20.
30. Вахонєва Т.М., Гаркава А.С. Особливості правової охорони та захисту авторських та суміжних прав в Україні // Порівняльно-аналітичне право. 2013. №3-2. С.112-117.
31. Верес І. Поняття організації колективного управління // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні. Матеріали XXI звітної науково-практичної конференції. Частина 1. Львів. 2015 р. С. 183-185. URL:http://law.lnu.edu.ua/uploads/media/konferencija_2015_chastina_1_01.pdf
32. Гандзюк Ю., Власов М. Особливості авторського збору (відрахувань) з виробників та імпортерів обладнання і матеріальних носіїв: європейський досвід // Інтелектуальна власність. 2019. № 12.
33. Гареев Є.Ш. Правова охорона винаходів: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Є.Ш. Гареев ; Одес. нац. юрид. акад. О., 2007. 20 с.
34. Горкуша М. Захист авторських та суміжних прав, порушених в мережі Інтернет// Інтелектуальна власність. 2014. № 6.
35. Горнісевич А. Правова охорона сортів рослин в Україні // Інтелектуальна власність. 2012. № 7-8. С 10-17.
36. Гуля С.Л., Охромєєв Ю.Г. Проблемні питання під час проведення судової експертизи зі встановлення новизни корисної моделі // URL: http://intellect.org.ua/sites/default/files/ohromeev_gulyastattya_se_pri_vstanovlenni_novizni_korisonoi_modeli.pdf
37. Давид Л.Л. Проблеми вдосконалення судового захисту суб’єктивних цивільних прав на промисловий зразок // Порівняльно-аналітичне право. 2013. № 3-1. С.120-122. Режим доступу: http://www.pap.in.ua/3-1_2013/3/Davyd%20L.L..pdf

38. Демидович Є., Прохоров-Лукін Г. Захист авторського права і суміжних прав у кримінальному законодавстві деяких європейських країн // Інтелектуальна власність: погляд з XXI століття. 2012. URL: <http://intellect21.cdu.edu.ua/?p=310>
39. Демченко Т. С. Правове регулювання промислової власності в Європі та в Україні: Принципи побудови та шляхи зближення. К.: Вид-во «Преса України», 2015.
40. Договірні відносини щодо результатів наукової та науково-технологічної діяльності: монографія / кол. авторів: Батова В. О., Пічкур О. В., Работягова Л. І., Тверезенко О. О.; за заг. ред. О. Ф. Дорошенка; НДІ ІВ НАПрН України. К.: Інтерсервіс, 2013. 222 с.
41. Договірні форми розпоряджання майновими правами на об'єкти авторського права : монографія / кол. авторів; за наук. ред. Мироненко Н. М.; НДІ ІВ НАПрН України. К. : Інтерсервіс, 2014. 248 с.
42. Договори по розпорядженню майновими правами на об'єкти патентного права. Т.1 [Текст]: монографія / Колектив авторів: Г. О.Андрощук, Ю. Л. Борко, В. А. Васильєва, І. Ф.Коваль, В. М. Коссак, Б. М. Падучак, О. О. Тверезенко; за наук. ред. Мироненко Н. М.– К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, ТОВ «НВП Інтерсервіс», 2014. 279 с.
43. Дроб'язко В. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу / В.Дроб'язко // Питання інтелектуальної власності: Збірник наукових праць. Вип. 4. К., 2016. С. 66-113.
44. Еннан Р.Є. Правова охорона інтелектуальної власності в ЄС: передумови формування, сучасний стан, тенденції розвитку // Часопис цивілістики. Одеса. 2012. Випуск 13. С. 113-119.
45. Жаров В.О. Захист права інтелектуальної власності. Захист авторського права і суміжних прав. Захист права промислової власності. Навчальний посібник. К.: ЗАТ “Інститут інтелектуальної власності”, 2013. 64 с.
46. Інтелектуальна власність у науково-технічній сфері: методи та принципивартісної оцінки [Текст] : монографія / Г.О. Андрощук, С.А Давимука. К: Парламентське видавництво, 2014. - 304 с.
47. Калениченко П. А. Проблеми охорони авторського і суміжних прав у мережі інтернет // Часопис Київського університету права. Київ. 2019. № 2. С.192-199.
48. Капіца Ю. Напрямки адаптації законодавства України у сфері охорони інтелектуальної власності до законодавства Європейського Союзу // Право України. 2015. №1. С. 66–70
49. Капіца Ю. Гармонизация прав интеллектуальной собственности в Европейском Союзе и вопросы адаптации законодательства Украины к стандартам ЕС // Проблемы гармонизации законодательства Украины и стран Европы/ Под ред. Е.Б. Кубко, В.В. Цветкова. К.: Юринком Інтер, 2013. С. 513–536.
50. Капіца Ю.М. Забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності в Європейському Союзі / Ю.М. Капіца // Інтелектуальний капітал. 2015. № 4. С. 3-11.

Нормативно-правові акти та Міжнародні договори:

1. Конституція України, прийнята 28 червня 1996 року // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 №436-IV // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7.12.1984 № 8073-X // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>

5. Кримінальний кодекс України від 5.04.2001 № 2341-III // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
6. Митний кодекс України від 11.07.2002 № 92-IV // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
7. Закон України від 21.04.1993 № 3116-XII «Про охорону прав на сорти рослин» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
8. Закон України від 15.12.1993 № 3687-XII «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
9. Закон України від 15.12.1993 № 3688-XII «Про охорону прав на промислові зразки» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
10. Закон України від 15.12.1993 № 3689-XII «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
11. Закон України від 15.12.1993 № 3691-XII «Про племінну справу у тваринництві» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
12. Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII «Про авторське право і суміжні права» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
13. Закон України від 07.06.1996 № 236/96-ВР «Про захист від недобросовісної конкуренції» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
14. Закон України від 11.01.2001 № 2210-III «Про захист економічної конкуренції» (із змінами) // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
15. Закон України від 5.11.1997 № 621/97-ВР «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
16. Закон України від 16.06.1999 № 752-XIV «Про охорону прав на зазначення походження товарів» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
17. Закон України від 23.03.2000 № 1587-III «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
18. Закон України від 17.01.2002 № 2953-III «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування» // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
19. Закон України від 25.02.1994 № 4038-XII «Про судову експертизу» (із змінами) // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
20. Закон України від 26.11.1993 № 3659-XII «Про Антимонопольний комітет України» (із змінами) // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0025-00>
21. Директива ЄС 89/552/ЄЕС від 3 жовтня 1989 р. про координацію певних положень, визнаних законами, правилами, та адміністративних заходів у державах- членах, що стосуються телевізійного мовлення // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
22. Директива ЄС 91/250/ЄЕС від 14 травня 1991 р. про правову охорону комп'ютерних програм // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
23. Директива ЄС 92/100/ЄЕС від 19 листопада 1992 р. про право на прокат, право на позичку і деякі суміжні права у сфері інтелектуальної власності // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
24. Директива ЄС 93/83/ЄЕС від 27 вересня 1993 р. про координацію деяких положень

- авторського права і суміжних прав за застосування їх до супутникового мовлення та кабельної ретрансляції // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
25. Директива ЄС 93/98/ЄЕС від 29 жовтня 1993 р. про гармонізацію терміну охорони авторського права і деяких суміжних прав // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
26. Директива ЄС 96/9/ЄС від 11 березня 1996 р. про правову охорону баз даних // URL: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20
27. Директива ЄС 2001/84/ЄС від 27 вересня 2001 р. про право слідування на користь автора оригінального твору // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
28. Директива ЄС 2001/29/ЄС від 22 травня 2001 р. про гармонізацію певних аспектів авторського права і суміжних прав в інформаційному суспільстві // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
29. Директива ЄС 2004/48/ЄС від 2004 року про забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності // URL: http://europa.eu/eulaw/legislation/index_en.htm#20
30. Бернська конвенція (Паризький акт 1971 р.) // URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki>
31. Римська конвенція 1961 р. // URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki>
32. Женевська конвенція 1974 р. // URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki>
33. Договір ВОІВ про авторське право // URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki>
34. Паризька конвенція, Стокгольмський акт // URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki>
35. Договір про патентну кооперацію 1970 р. // URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki>
36. Договір про патентне право 2000 р. // URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki>
37. Мадридська угода 1891 р. // URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki>
38. Мадридський протокол 1989 р. // URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki>

